

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ennakoiva talousneuvonta

Elisa Schroderus
Erityisasiantuntija
Oikeusministeriö

**Ylivelkaantumisen
torjunta**

Bekämpning av
överskuldssättning

Ennakoiva talousneuvonta-hanke

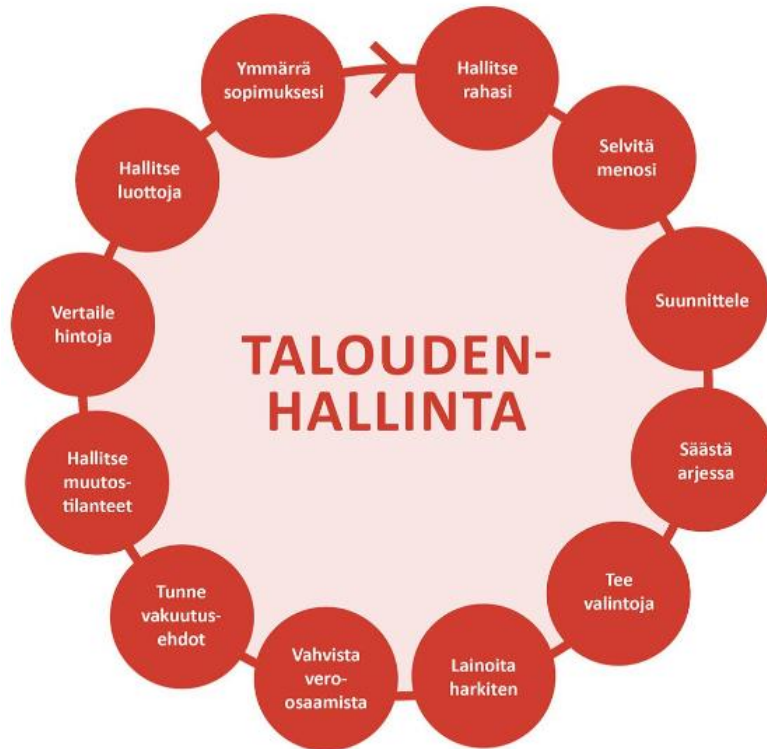
**Ylivelkaantumisen
torjunta**
Bekämpning av
överskuldssättning

- 1.9.2019-31.12.2021.
- Toimintamalleista on tulossa pysyviä, vaikka hanke on päättymässä
- Oikeusministeriön asettama. Hanketta toteuttaa yhteistyössä talous- ja velkaneuvonta ja ulosotto
- Oikeusministeriö ja Ulosottolaitos yhteistyössä suunnittelevat ja toteuttavat toimintamalleja, joilla sidosryhmäyhteistyön avulla vahvistetaan kansalaisten oman talouden hallintaa ja samalla vähennetään ylivelkaumisriskiä.
- Hankkeen tavoitteena on vahvistaa poikkihallinnollista yhteistyötä velkakierteiden ehkäisemiseksi sekä omalta osaltaan kehittää kansalaisten talousosaamista ja taloudenhallintaa eri ikäryhmissä ja parantaa ylivelkaantuneiden avunsaantia.

Mitä ennakoiva tarkoittaa?

- Ehkäistään velkaongelmien syntymistä, syvenemistä ja uusiutumista
- Taloustaitojen vahvistuminen ehkäisee velkaongelmien syntymistä
  - Korjaavat toimenpiteet eivät tuota tulosta, jos taloudenhallinnan juurisyyt jäävät ennalleen
  - Juurisyytä voi olla esimerkiksi ylikuluttaminen, puutteelliset taidot, mielenterveyden ongelmat, riippuvuudet jne.
- Taloudenhallinta + velkojen hoito = tasapainoinen talous

Taloudenhallinta

Lähde:

https://oikeus.fi/talousjavelkaneuvonta/fi/index/taloushaltuun_1.html

Ennakoiva talousneuvonta-hanke käytännössä

- Toimintamallina sidosryhmäyhteistyö:
  - Alueellinen työpari ulosotosta ja talous- ja velkaneuvonnasta, joka vastaa oman alueen sidosryhmäyhteistyöstä
  - Alueella on verkostoiduttu ja järjestetty sidosryhmille mm. koulutuksia, infoja, yhteistyötapahtumia, verkostotapaamisia jne.
    - Tavoitteena vahvistaa sidosryhmien osaamista talousasioissa
- Valtakunnallinen sidosryhmätyö
  - Esimerkiksi:
  - SOS Lapsikylän ja Into Ry:n koulutuskokonaisuudet
  - Taloussosiaalityön täydennyskoulutus /Kokkolan yliopistokeskus Chydenius

Toimintamalli: Talousneuvola

- Matalankynnyksen neuvontapalvelu, jossa neuvontaa antaa moniammatillinen tiimi
- Talousneuvolassa mukana esimerkiksi talous- ja velkaneuvonta, ulosotto, sosiaalitoimi, kela, seurakunta
- Tehostaa asiakkaan liikkumista palveluissa
- Työkalu sidosryhmille, osaaminen vahvistuu. Työntekijä voi asioida yhdessä asiakkaan kanssa

Talousneuvolan toiminta-ajatus

- Positiivinen lähestyminen vaikeaan asiaan
  - ”Tule pienten tai suurten talouskysymysten kanssa”
- Valmiiksi positiivinen mielikuva neuvolasta
- Asiakas saa nopeasti moniammatillista neuvontaa ”yhden luukun taktiikalla”
- Helposti lähestyttävä paikka
- Organisaatioihin liittyvät mielikuvat jäävät Talousneuvolan taakse
- Vaikuttavuus: hyöty vs panos alueella
  - Tukee kaikkien toimijoiden työtä alueella
  - Esimerkiksi Tampereella Talousneuvola avoinna 4h/ viikossa, kävijöitä vuosittain 700-800

Talousneuvolat Suomessa

- Tällä hetkellä 21 Talousneuvola
- Myös maakuntakiertueita, torikiertueita
- Ajankohtaiset yhteystiedot löytyvät:
  - https://oikeus.fi/talousjavelkaneuvonta/fi/index/apuatalousvaikeuksiin_1/otayhteytta/talousneuvola.html
  - <https://www.ulosottolaitos.fi/fi/index/tietoautosotosta/tietoa-velalliselle/apuavelkaongelmiin/talousneuvolat.html>

Myytit

Veloista ei voi päästä
koskaan eroon, "ikuinen
velkavankeus"

Ei kannata mennä töihin,
kun ulosotto vie kaiken

Työtön / Tuloton ei voi
päästä velkajärjestelyyn

Myytit vaikuttavat kansalaisen arkeen

- Motivoitumiseen
  - ”Ei kannata mennä töihin, kun ulosotto vie kaiken”
- Haluun hoitaa asioita
  - ” Veloista ei voi päästä koskaan eroon”
- Lannistaa niin, ettei ratkaisuja lähdetä etsimään.
  - ”Velkavankeus on ikuista”

Puheeksi-
ottamisen
ja
motivoimisen
työkalu

Havainnot 1/2

- Taloushuoliin liittyvä stressi ja ahdistus vaikeuttavat kansalaisten toimintakykyä ja kokonaisuuden hahmottamista
- Oikean tiedon lisääminen voimaannuttaa
- Kansalaisen voi olla vaikea tunnistaa syy-yhteyttä taloushuolien ja muun hyvinvoinnin välillä => poikkihallinnollinen tunnistaminen ja ohjaaminen
- Talousasiat vaikea ottaa puheeksi – sidosryhmillä ja myös kansalaisella
- Rahasta puhumisen kulttuurin murtaminen – ennakoivaa on ottaa raha-asiat puheeksi mahdollisimman usein ja monipuolisesti
  - Erilaisia teemoja paljon historiassa, nykyajassa ja tulevaisuudessa

Havainnot 2/2

- Tietoisuuden kasvattaminen kaikissa kohtaamispisteissä, joissa kansalaisia tavataan
  - Tunnistetaan hiljaiset signaalit
  - Tartutaan myytteihin: tunnistetaan, löydetään ja murretaan myytit
  - Kerrotaan vaihtoehtoista: keinoista, mahdollisuuksista, palveluista
  - Ohjataan avun piiriin
- Talous- ja velkaneuvonnan palvelut tunnetaan huonosti, tai avun hakemiseen on korkea kynnys
- Ulosottoon liittyy paljon myyttejä ja pelon tunteita

Talous- ja velkaneuvonta

Tutustu

Verkkosivuilla on paljon tietoa talousasioista
www.talousjavelkaneuvonta.fi

Asioi sähköisesti

Sähköisessä asiointipalvelussa voit ottaa yhteyttä sinulle sopivaan aikaan

Sovi tapaaminen

Jos toivot tapaamista, ota ensin yhteyttä puhelimitse tai sähköisen asioinnin kautta

Kysy chatissa

suomi: ma-pe 10-12, to klo 15-17
ruotsi: pe klo 10-12
englanti: ke klo 10-12

Soita

Talous- ja velkaneuvojat tavoitettavissa joka päivä

Talousneuvola

Talousneuvola tarjoaa tukea ja apua pieniin ja suuriin talouskysymyksiin. Voit ottaa Talousneuvolaan yhteyttä ilman ajanvarausta, matalalla kynnyksellä

Uutta verkossa

- Suuret terveydenhoitomenot vaikuttavat taloudenhallintaan ja on usein yksi syy velkaantumisen taustalla
- Terveydenhoitomenojen hallintaan liittyvä tieto löytyy kootusti yhdeltä sivulta.
- asiakasmaksujen alentaminen / perimättä jättäminen, maksukatot, Kela (toimeentulotuen mahdollisuudet, sairauspäiväraha, kuntoutus, vammaistuet), perintä, ulosotto, verotus
  - https://oikeus.fi/talousjavelkaneuvonta/fi/index/taloushaltuun_1/suunnitteleletalouttasi/terveydenhoitomenot.html

Talouden oma-apu

- Talousasioissa ratkaisu voi syntyä monen eri asian yhteisvaikutuksesta.
- Keskeisimmät neuvot ja ohjeet löytyvät nyt samalta sivulta:
  - <https://oikeus.fi/talousjavelkaneuvonta/fi/index/pysaytavelkaantuminen/taloudenoma-apu.html>

Kiitos

Elisabet.schroderus@gov.fi

**Ylivelkaantumisen
torjunta**

Bekämpning av
överskuldsättning

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET